ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ—13—ՄԱՅԻՍ ՊՈՍՏԱՆԴԵՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԱՐԻ—ԹՎԻ—2618 Ե.—Տ.—23—ՄԱՅԻՍ—1880

ԳԱՅՄԱՆ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ դրամ. 10 Մէջ.
» » Գաւառաց » 12 »
Վեցամս. » Կ. Պոլսոյ » 5 »
» » Գաւառաց » 6 »
Օտար երկիրներու » 24/2 Լիրա

Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 գրուշ, երկու անգամի համար 2 գրուշ է. աւելի անգամներու համար գին տակարկութիւն կը լինի։

Մէջն մի թիւ 40 փարա արծաթ։

ԱՐԱՐԱՏ

ԼՐԱԳԻՐ

ՀԱՆԱՊԱՀՈՎԱՑ

ԹԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԳԱՅՄԱՆ

Գրաբար գնացած լրագրաց ճանրաւ ծախքը խմբագրութեան վրայ է։

Լրագրաց փոփոխութեան համար կամ որևիցէ գրութիւն Խմբագիր—Ցիրգէնդին պիրի ուղղել, Գալատիա Բանապքեր-լար Ճանապարհի թիւ 123, Նորս խան, Մասիսի գրասենեակը։

Ճանրաւ ծախքը չվճարուած նամակ չընդունիր։

Զարուած նամակ, յօդուած, եւ եւ չեն տարիր։

ԿՈՍՏԱՆԴԵՆՈՒՊՈԼԻՍ 13 ՄԱՅԻՍ

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Այս առաւօտ հասած հեռագիրներ

Լոնտրա 24 մայիս

Բեղրասպուրկէն հեռաւորը կը հեռագրեն Տէյլի Նիուզի։

«Լորիս Մէլիքովի զօրավարը Զարին սահմանադրութեան ծրագիր մը ներկայած լինելով, որ երկու ժողովոց (ծերակոյտ և երեսփոխանական) հաստատութիւնը կ'առաջարկէ, Զարը մերժեց ընելով որ իւր (կայսեր) յաջորդը բարենորոգումներ պիտի գործադրէ Ռուսիոյ մէջ։»

Լոնտրա, 24 մայիս.

Վիէննայէն Սթանտարտ պահպանողական լրագրին քաղուած հեռագրոյ մը նայելով. Աւստրիոյ արտաքին գործոց նախարար Գ. ոը Հայմէրլէ ըսեր է Գ. Կաշընի թէ՝ Պէրլինի դաշնագրին նպատակը Թուրքիոյ վերածնութիւն տալ և ոչ թէ զայն խորտակել լինելով, Դրբան վրայ ճնշումը բանաւոր սահմանաց մէջ ի գործ դրուելու է։

Մորնինկ Բօսթ կը ծանուցանէ թէ Հօհենլօհէ իշխանը պիտի նախագահէ մեծ տէրութեանց դեսպանախորհրդին, որ Պէրլինի մէջ գումարուելու խօսք կայ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հավասի գործակալութիւնը Լոնտրայէն մայիս 21 թուով հետեւեալ հեռագիրն հաղորդած է Եւրոպական լրագրոյ։

«Երեսփոխանաց ժողովը Թագուհւոյն ճառին 'ի պատասխան տրուելիք ուղերձին ծրագիրը քննեց։ Գ. Նորթ-քոթ ըսաւ թէ Ազատականք՝ Պէրլինի դաշնագրին գործադրութեան համար Պահպանողականաց աշխարհավարութեան կը հետեւին։ Գ. Կլատսթոն ըսաւ թէ Անգղիա մեծ կարեւորութիւն կուտայ Օսմանեան պետութեան հաստատ պահպանելուն իբրև Եւրոպական տերութիւն։ Դաւռը կրնայ Անգղիոյ ձեռնտուութեանը վստահիլ, որ ոչ թուրքիոյ հողը նուաճելոյն, ոչ ալ Սուլթանին վերհսկողութիւնը սեղմել կուզէ. այլ միայն կը պահանջէ որ Դաւռը Պէրլինի դաշնագրութեամբ իւր վրայ դրուած պարտականութիւնները կատարէ։ Գ. Կլատսթոն կը հաստատէ թէ այժմ Եւրոպայի մէջ անհանգստութեան լուրջ պատճառ մը չկայ։

«Իրլանդայի մէջ կալուածատերաց և վարձակալաց յարաբերութիւնները կանոնաւորող օրինաց մէջ փոփոխութիւն մը մտցնելու համար. Գ. Բօվլրի ներկայացած բարեփոխման ընդդիմացաւ կառավարութիւնն, և վերջապէս ժողովը 47 ի դէմ 300 ձայնիւ մերժեց զայն։

«Յետոյ թագուհւոյն մատուցուելիք ուղերձն ընդունուեցաւ։

«Լորտերուն ժողովին մէջ Լորտ Պիքոնսֆիլտ նոյն յայտարարութիւնն ըրաւ, ինչ որ Գ. Նորթ-քոթ երեսփոխանաց ժողովին մէջ ըրաւ։ Լորտ Կրանվիլ պատասխանեց թէ Դաւռը տակաւին չհրատարակեց Թուրքիոյ Եւրոպական նահանգաց տալիք կազմական կանոնադրութիւնները, թէ Ռուսաստանի սահմաններուն նկատմամբ կարծեաց անհամաձայնութիւն կայ տերութեանց միջև, թէ Ալպանիոյ մէջ տեղական իշխանութիւնք արդեւք դրին Գարատաղի՝ իրեն թողուած հողերը դրաւելու։ Լորտ Կրանվիլ Հայաստանի առկաւոր վիճակին վրայ ալ խօսեցաւ, և յայտնեց թէ Անգլիա՝ իրաց այս վիճակին վերջ տալու համար մտադիր է զօրեղ համաձայնութիւն մ'առաջ բերել տերութեանց մէջ, և այս նպատակաւ շրջաբերական մը ղրկեց Եւրոպական այլ և այլ կառավարութեանց՝ առաջարկելով որ այս ամէն իրաւութեանց վրայ միասին ծանուցագիր մը ներկայեն Դրան։

«Թայմէ կը ծանուցանէ թէ Պերլինի դաշնագիրն ստորագրող տերութեանց երեսփոխանները պիտի դուռնարին՝ նորա կատարեալ և արագ գործադրութիւնն ապահովելու համար հարկ եղած միջոցները տնօրինելու, որոց մին է Կ. Պոլիս նստելիք միջազգային յանձնախմբի մ'անուանումն։»

Մայրաքաղաքիս Ռուսական դեսպան Գ. Նովիքոֆ երեկ վեհ. Սուլթանին ներկայացաւ։ Նորին վսեմութիւնը դեսպանատան դվլաւոր պաշտօնատարաց հետ կայսերական պալատէն դրկուած շքեղ կառքերը նստելով Եըլտըզի պալատը դնաց, ուր պէտք եղած յարգանօք ընդունուելէ յետոյ, դահլիճը ներքնաձեւաւ, ուր Սավա փաշան ուրիշ բարձրատիճան անձանց հետ ներկայ կը գտնուէր։ Գ. Նովիքոֆ համառօտ բանախօսութիւն մ'ընելով իւր վկայագիրը ներկայեց. վեհ. Սուլթանն ալ պատասխանեց։ Յետոյ՝ Ռուսական դեսպանը Բ. Դաւռը գնաց, ուր նոյնպէս պատշաճ յարգանօք ընդունուեցաւ և կարճ տեսակցութիւն մ'ունեցաւ դվլաւոր նախարարաց հետ, որք իրենց համակրանքներն հաղորդեցին այս առթիւ։

——

Մայրաքաղաքիս Գաղղիական առաջնորդարանի դեսպան Գ. Թիսօ երեկ իրիկուն Լաֆաւ Թրեվիլ պետական շոգենաւով մայրաքաղաքս հասաւ։

Կըսուի թէ Գ. Թիսօ վերջնական պատգամ Գ. Ֆուրնիէի պիտի յանձնէ։ Գ. Թիսօ մեծ հմտութիւն ունի Արևելեան գործոց։

——

Բ. Դրան արտաքին գործոց Մինիսթր պէյ՝ Անգղիոյ դեսպանատան քանի մը պաշտօնեից հետ երեկ յատուկ շոգենաւով մը Դարդանել գընաց ի դիմաւորութիւն Գ. Կոշէնի։

——

Անգղիական դեսպան Սըր Հենրի Լէյըրտ մայրաքաղաքիս մեկնելու վրայ լինելով, երեկ վեհ. Թագուհւոյն ծննդեան առթիւ սովորական հայկերոյթը չտուաւ. այլ ամենայնիւ՝ շնորհաւորութեան եկող անձինքն ընդունեց։

——

Լոնտրայէն կը գրեն թէ Լորտ Կրանվիլ Ռուսաստանի խնդրոյն նկատմամբ տերութեանց հետ բանակցութիւններն յառաջ տանելու գործն Հելլենասէր Սըր Զարլզ Տիլքի յանձներ է, որ ստատրին գործոց խորհրդականն է։ Մեծ վստահութեան նշան մ'է այս, և տարակոյս չկայ թէ Հելլենաց յոյսերն ալ մեծապէս պիտի քաջալերի։

——

Կըսուի թէ Եւրոպական Թուրքիոյ նահանգաց համար պատրաստուած կազմական կանոնադրութիւնները քննելու պաշտօն ունեցող Եւրոպական յանձնախումբն այս շաբթու պիտի դադրի։

——

Նանեանի կուսակալին կողմանէ առ Բ. Դաւռն ուղղուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Օսմանեան հողին վրայ կռիւ մը տեղի ունեցեր է Օսմանեան զօրախմբի մ'և աւազակներ հաղածող թրքական զօրախմբի մը միջև։

Արտաքին գործոց նախարար Սավա փաշան շրջաբերական ծանուցագիր մը ղրկելով՝ Օսմանեան հողին Հելլենական զօրքին այսպէս բանաբարուելուն դէմ բողոքից։

——

Անգղիական հիւպատոս Թրոթը հաղորդագրեալ Տիարպէքիրէն կը հեռագրէ առ Սըր Հենրի Լէյըրտ թէ այն կողմերն հատարակաց ապահովութիւնն օր ըստ օրէ աւելի վտանգուելոյ վիճակի մէջ է, և թէ հոն գտնուող ատիկանութիւնն ուզօրքին անբաւական լինելով կ. Պոլսէն զօրք ղրկելու անհրաժեշտ պէտք կայ։

——

Պաղեստինի և Պարսկի կողմերն ապստամբող Միւնթէֆիզ կոչուած Արաբ ցեղերուն շարժմանցը վրայ նոր լուրեր չեն դար։ Պաղեստէն ստացուած հեռագրական թերթը խղեալ է, թերևս ապստամբաց կողմէն։

——

Անգղիոյ խորհրդարանին և միանգամայն Եւրոպական յանձնախմբին անդամ Լորտ Էտմընտ Ֆիցմորիս, որ Սըր Հենրի Տրըմմընտ Ռոլֆի կը յաջորդէ, կիրակի օրը մայրաքաղաքս հասաւ։

——

Թերճէմանը Հագիզագիթ լրագիրը ծանուցանէ թէ տերութեանց դեսպանք հաւաքական բողոքագիր մը կը պատրաստեն, զոր առ Բ. Դաւռն ուղղելով՝ պիտի դանդաղին թէ Օսմանեան ատիկանութիւնն հատարակային ապահովութիւնը պահպանելու անկարող կը դանուի։

——

Երեկ Պայազիտի հրապարակին վրայ դարձեալ մեծ քանակութեամբ թղթադրամ այրեցաւ։

——

Կիւմիւշխանէի գեղը վերջին անգամ յարձակելով՝ Տրապիզոնի նահանգին մէջ մեծ ջղաներ գործեց։ Կարին ասանող մեծ ճանրաւն ալ վնասեց, և վերաշինութեան համար երկրաչափ ղրկուեցաւ։

——

Վադիթ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ իւր տպարանին մարդոցէն մին Զայլը—Բէյիրի կոչուած թարմ պանիրէն ուտելով՝ սիրան ետ եկեր և հիւանդացեր է, որով կը հասկցուի թէ թունաւորուած է։ Թուրք լրագիրն առէպ պատահած այս դէպքերուն վրայ ուշադրութիւն հրաւիրելով կը ծանուցանէ թէ կառավարութիւնն հրաման ըներ է որ այսուհետև թարմ պանիրներն օրթի տերևներէ դատ ուրիշ տերևներու մէջ չպահուին։ Այսու ամենայնիւ՝ Վադիթ իրաւամբ կը պահանջէ որ ուրիշ դիւղական միջոցներ ալ ձեռք առնուին։

——

Քաւռիէ մ'Օրիան լրագիրն հեռաւեալ կերպիւ կը նկարագրէ Աւստրիական դեսպանատան երրորդ քարտուղար Գ. Աշանի դլուխն եղած փորձանքը։

«Անցեալ ուրբաթ օր դայթակղական իրարու թիւն մը տեղի ունեցաւ Եըլտըզ Քիոշքի կայսերական պալատան մօտ։ Աւստրո-Հունգարիոյ դեսպանատան երրորդ թարգման Գ. Աշան՝ Տիւպոքի կոմսին կողմանէ պալատան առաջին թարգման Մինիոր պէյին նամակ մը տանելու պաշտօն ունէր։ Գ. Աշան կայսերական պալատան սեմերէն հազիւ թէ իջած էր, երկու չարագործք, որոց պատին քով պառկած սիկարա խմելը տեսած էր, առնոր ետեւէն փաղչելն և հրամայական ձայնիւ պահանջելն որ կանգ առնու։ Գ. Աշան ետին դառնալով երկու հուժկու մարդ տեսաւ, որք զինքը բռնելով, մին ձեռքը բռնկոնին դրպանը տարաւ։ Գ. Աշան դիմադրել ուզեց, բայց չարագործաց մին իւր բռնթատնին խորունկ դրպանէն երկայն դաշոյն մը քաշելով ըսաւ. «Դեսպա՛ն շուն, եթէ դիմադրութիւն ընես, այս դանակով քու փորդ կը ճեղքեմ։» Երկու աւազակները Գ. Աշանի ժամացոյցն, ոսկիէ շղթան, շապկին և թևնոցին կոճակներն և վերջապէս 11 ոսկի պարունակող քսակն առին, և յետոյ պուռայեն. «Հայա՛ կիթ, քէօրէք օղլա» և արագապէս հեռացան։ Կը հաւատան մեղ թէ Աւստրիական դեսպան Տիւպոքի կոմսն արդէն ծանուցագիր մը ղրկած է առ Բ. Դաւռն, յարմարագոյն խօսքերով հատուցում կը պահանջէ այս նոպկալի յարձակման համար, որ մանաւորապէս ծանր պարագայից մէջ կատարուած է։»

Սեմոֆոռ կըսէ թէ Գ. Աշանի կրած վնասը 60 ոսկիէն աւելի էր։

——

Դարաքէօյի նոր կամուրջին նաւամատոյցներն յարդարուելու վրայ են։ Հին փայտեայ կամրջին երկու ծայրերը պիտի կարուին և վոսփորի շոգենաւերն անոր պիտի մերձենան. իսկ ճանրարդք հին կամրջէն նորին վրայ պիտի անցնին սանդղով մը, որ երկու կամրջոց մէջ տեղն հատատուելու վրայ է։

——

Շքօտարայէն կը գրեն ձերիաեի Հավատաց լրագրին թէ բաղմութիւն խաղալոյի սպայք Եգիպտական մուլթեան մէջ կը գտնուին, և Եգիպտոյ կարևոր կէտերուն վրայ ամրութեանց շինութեան կը հսկեն։

——

ԿՈՍՏԱՆԴԵՆՈՒՊՈԼԻՍ

ԷՍՀԱՄԸ ՍԻՄՍԻՍԻ

Երկկ իրիկուն գոցուեցաւ		12, 2
Այս առաւօտ բացուեցաւ		12, 2
Կէս օրին		12, 2
Բումպիլի երկաթուղի	Ֆր	36,75
Թղթադրամ	Օսմ. մրտ	1053
Թրամուայ	»	3,30

ԸՆԹԱՑԻ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

12 Մայիս

Սոսկէմէ ծխնելոյ	Անգղ. մրտ	4,18
» Փոխանակութեան	»	3, 2
Կ. Պոլսոյ Պանքային	»	6,20
Քրէսի ծխնելոյ	»	3,18
Փոխ. 1863	Ֆր.	55,
» 1865	»	59,
» 1869	»	58,
» 1872	»	16,
» 1875	»	55,

ԸՆԹԱՑԻ ԴՐԱՄՈՑ

13 Մայիս

Անգղ. մրտ	դրչ.	110 2
Նարոլէոն ոսկի	»	87 33
Խիվէսրալ Պաւս	»	90 13

Ռուսական թղթադրամ 3 բալ. 34 բարիր

Գէրբիից	դրչ.	31 25
Մէջթիւլի ասորիներութիւն	»	6 29
Հինդոյ	»	209-10
Մէջիտիէ	»	211 10
Պրինտ	»	495
5 փարանոց	»	360

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մեր Շաբաթ առաւօտեան թուով քանի մը տեղեկութիւն առած էինք Սամսթիոյ թաղին ազգային դարձոյ տեսարանի վիճակին վրայ։ Դիժբաղդաբար մեր նախատեսութիւնը չափազանց շատ իրականութիւն գտաւ։ Կը ծանուցանեն մեզ թէ այս կիրակի օրը թաղին ժողովուրդը թաղական խորհրդին դեմ իւր դիժգոհութեան դարձնական ապացոյցը տալով, պատուիրակութեան մը միջոցաւ խորհրդարանին բանալին առեր է թաղ. խորհրդոյ ձեռքէն։ Այս իրողութիւնը տեղւոյն Հայկական զրօսարանին մէջ փոքր կռուի մը պատճառ եղեր է, առանց որ և է հետեւանաց։ Այսու ամենայնիւ՝ Պատրիարքարանն, որուն յանձնուած էր թաղ. խորհրդարանին բանալին, զայն վերըստին արդի թաղ. խորհրդին յանձնած լինելով, դժուարութիւնք առջի վիճակին մէջ մնացեր են։

——

Ինչպէս որ ծանուցուած էր, կարնոյ նորընտիր Առաջնորդ Գեր. Տ. Մաղաքիա Ծ. վարդապետ Օրմանեան երէկ մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս ի կարին։

Ժամ 8ին Գեր. Օրմանեան Դաւթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիէն ճանրայ երաւ ուղեկցութեամբ Գեր. Տ. Ց. Մակրեանի, որ Ս. Պատրիարք հօր կողմէ ղրկուած էր, ինչպէս նաև Զաքարիոյ եկեղեցական դասուն, թաղ. խորհրդոյ անդամոց և Կ. Պոլիս գտնուող կարնեցի ազգային նշանաւորներէն Մեծ. խաչատուր խան էֆէնտիի և Բասաբրմաճեան Մեծ. Սարգիս էֆէնտիի, և այլ բազմաթիւ պատուաւոր ազգայնոց, բարեկամաց և ազգականաց, որք մինչև շոգենաւն երթալով՝ իրենց հրաժեշտի սրտջոյնն և բարեմաղթութիւնները մատուցին Ն. Գերապատուութեան։

——

Կարնոյ հրաժարեալ առաջնորդ Գեր. Տ. Յարութիւն Սրբոյան երէկ Աւստրիական շոգենաւով մայրաքաղաքս հասաւ, և Գամշատուի Պատրիարքարանն իջաւ։

——

Շաբաթ առաւօտ Փանիի մէջ կը կարդացուի թէ Իզմիրի մէջ հայակաղ հիւանդանոց մը չմնալով նշանաւոր եղող Սպարթիալեան վարժ. Յակոբ էֆէնտիի որդի Մեծ. Յաւեան էֆէնտի Սպարթիալեան քանի մ'օրէ ի վեր մայրաքաղաքս եկած է։

ԱԶԳ

Աբարատեան, Դպրոցասիրաց—Արևելեան և Կիլիկեան միացեալ ընկերութեանց կեդրոնական ժողովոյ 72 երեսփոխանաց ընտրութիւնն, որ վաղը՝ չորեքշաբթի՝ (մայիս 14) կատարել որոշուած էր, յառաջիկայ կիր բակէ աւուր (18 մայիս) թողուեցաւ։ Քուէհամարը պիտի սկսի նոյն օրն առաւօտեան ժամ 2ին 'ի կեդրոնական վարժարան Ղալատիոյ։

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

Անդրիական լրագիրք կը շարունակեն երկար տեղեկութիւններ տալ և խորհրդածութիւններ ընել Պ. Կոշէնի պաշտօնին վրայ։ Զգիտենք թէ արդեօք աւելի սառ՞ած է այն դիտողութիւնն, որուն համեմատ Պ. Կոշէնի Կ. Պոլիս հասնիլը գարնան կը հանդիպի, այսինքն վոսիրի եղերքը դեղագնացութեան եղանակին, որ՝ ինչպէս հանրածանօթ է, խիստ զուարճալի է. մանաւանդ որ՝ իբր դեսպան՝ իւր տրամադրութեան ներքև շոգենաւեր և նաւակներ ունի։ Միւս կողմէն, Գաղղիա ևս Անդղլիոյ օրինակին կը հետևի և առժամանակեայ մասնաւոր դեսպաններուն նշանակութիւնը չեմք կրնար հասկնալ. արդեօք տէրութիւնք իրենց դեսպանաց անյաջողութիւնը տեսնելէ յետոյ՝ ե՞տ պիտի կանչեն։ Բայց այս նկատմամբ կարծիքներն համաձայն են։ Եւրոպական լրագիրք Սլպանիոյ գործոց շփոթութիւնն և Փոքր-Ասիոյ սովն ի նկատ առնելով կ'եզրակացնեն թէ իրօք անկարելի է Բ. Դրան առ այժմ բարենորոգում ի գործ դնել, որ Պ. Կոշէնի պաշտօնին մի գլխաւոր կէտը պիտի լինի։ Իսկ Օսմանեան արժէթղթոց տէրերուն յոյսը խիստ փայլուն չը կրնար լինիլ, քանզի թէ և իրենք գիրենք անոնց փոխանորդ կոչող Պ. Կուատէլլա և այլք կրնան ծրագրեր շինել, ուր կ'առաջարկեն թուրքիոյ անտառներն ու հանքերը կարօտներու տեղ առնուլ, այսու ամենայնիւ՝ երբ իրենց պատուիրակութիւնը Պ. Կոշէնի ներկայացաւ, Անդղլիոյ մասնաւոր դեսպանը պատասխանեց թէ իւր պաշտօնն երմտական չէ՝ այլ քաղաքական, և թէ չկրնար հեռաւոր արժէթղթատերոց շահերը պաշտպանել։ Ասկէ չհեռաւ իր թէ Պ. Կոշէն չպիտի բնաւ զբաղի երմտական բարենորոգմանց, որք ուրիշ ամեն բարենորոգմանց հիմն են, մանաւանդ որ իւր ձեռքը Պերլինի վեհաժողովին ԺԸ. ատենագրութիւնն ունի, որ միջազգային խառն յանձնախմբի մը կազմութիւնը կը արամադրէ։ Բ. Դուռն այս կէտը մերժած է, և անշուշտ պիտի չանայ չընդունիլ, բայց իրաց վիճակը նպաստաւոր չեղաւ, երկմտութիւնքը չկրցաւ բարձրել ներքին աշխատութեան շնորհիւ, այլ օր ըստ օրէ տագնապն աւելցաւ, այնպէս որ խիստ դժուարին է նորա բարձումն։ Եթէ քաղաքական կնճիռներ չլինէին, եթէ ներքին վիճակը բարգաւաճ լինէր, և քանի մը գաւառաց մէջ յուզմանց ցոյցեր չտեսնուէին, կատարեալ անդորրութեան և աշխատութեան շնորհիւ կարելի էր բարւոքում լինիլ, մինչդեռ այժմ շփոթեալ և յուզեալ վիճակ մը դժբաղդաբար արտաքին միջամտութեան և խրատներու պատճառ կուտայ։

Լորա Կրանվիլի շրջաբերականն Յունաստանի, Գարատաղի, Եւրոպական Թուրքիոյ և Փոքր—Ասիոյ բարենորոգմանց խնդիրներուն վերայ՝ ինչպէս նաև Պերլինի վեհաժողովին մէջ մեծամասնութեամբ ընդունուած երմտական միջազգային յանձնախումբին կազմութեան մասին տէրութեանց միջև համաձայնութիւն կ'առաջարկէ եղեր։ Բեդբսպուրկի արքունիքն, որ արդէն միշտ այս եղանակն առաջարկած է թէ՝ Պերլինի վեհաժողովին մէջ և թէ՝ անկէ դուրս, ոչ միայն արամադիր կ'երևի եղեր իւր հաւանութիւնը տալու, այլ և նոյն իմաստով շրջաբերական մ'ինք ևս պիտի յղէ եղեր, ի պատասխանի Լորա Կրանվիլի։ Հաւանական է որ ուրիշ տէրութիւնք ևս զայն ընդունին։ Բայց Բեդբսպուրկի թերթերը կը յայտարարէին թէ պղատոնական միջոցները բաւ չեն, այլ «ազդու միջոցներ» պէտք են։

Ասոնց նպատակը դիւրաւ կրնայ հասկցուիլ, սակայն արդեօք կարելի պիտի լինի՞ նաև այս վերջին կէտին վրայ համաձայնիլ։ — ահաւասիկ խնդիր մը՝ որ խիստ տարակուսելի է։ ո՞վ կրնայ ըսել թէ վեց տէրութեանց մասնաւոր շահերն այնչափ միացած են, որ կրնան միացման ազդարարութիւններէ առաջ, գործողութեան ալ սկսիլ։ Զբոյց մը հրատարակեցաւ թէ Դաղլիա այս կէտիս վրայ բանակցութեանց սկսած է։ սակայն այսպիսի զրոյցները չեն կրնար արժէք ունենալ, նկատելով թէ որչա՞փ սուտեր ու չափազանցութիւններ հնարուեցան և կը հնարուին։

ԱՌ ԸՆԹԵՐՑՈՂՍ ՄԱՍԻՍԻ

Շատ անգամ գանգատուած է թէ Կ. Պոլսոյ մէջ, ինչպէս նաև գաւառները, լրագիր կարդացող ազգայնոց թիւն յոյժ սահմանափակ է, որով լրագրութիւնը բնաւ չը քաջալերուիր։ Այս գանգատն անտարակոյս սայդ է, և ցաւալի իրողութիւն մը միայն կը բացատրէ։ Այսու ամենայնիւ, խնամով կատարուած քննութիւն մը կը ներէ մեզ յայտարարել որ, թէև լրագրութիւնը չքաջալերուի, լրագիր կարդացող ազգայնոց թիւն, ընդհանրապէս կարծուածէն քանի մը պատիկ աւելի է. և յիրաւի, տըխուր ճշմարտութիւն մ'է որ շատ Հայեր կամ բողոքովին ձրի և կամ օրինաւոր գնոյն կէսը կամ քառորդը վճարելով կը կարդան ազգային թերթերը։ Միայն մեր լրագրոյն վրայ խօսելով, քիչ մարդ Մասիս կը գնէ, բայց շատ մարդ կը կարդայ. մեր թերթասոս պաշտօնակիցը «Լեբեանք» անունը կուտան այս սովորութեան. սակայն, ինչ անուն ալ արուի, տարակոյս չկայ թէ ամենէն դատապարտելի սովորութեանց մին է։

Շատ մարդիկ 10 կամ 20 փարա վարձք կը յատկացնեն լրագրավաճառաց, և այսպէս ամեն օր Մասիս առնելով կարդալէ յետոյ, իրիկունը կամ հետեւեալ օրն ետ կուտան։ Ուրիշ բազմաթիւ ազգայնք ալ սրճարաններու մէջ միայն Մասիս կը կարդան և այսպէս ոչինչ կը վճարեն այդ թերթին համար։ Իսկ դաւառներն ամբողջ քաղաքներու Հայ բնակիչք Մասիսի մէկ կամ երկու թուով կը բաւականանան, որովհետև մէկ թղթատարէն մինչև միւսը, Մասիսի թիւերը բաւական տուն կը պտտին հոն։

Ազգային յառաջադիմութեան, բարոյականութեան և վաճառականական ուղղութեան հակառակ եղող այս յոռի սովորութեան վրայ ընթերցողաց ուշադրութիւնն հրաւիրելով, կուզեմք խնդրել իրենցմէ, որ դո՞նէ մեր հեղհեղեալ ըրած զոհողութիւններն ի նկատ առնելով, այսուհետև զգուշանան այդ վատ սովորութենէն։ Շատ խանութպաններ և քիչ շատ կարող վաճառականներ կը ճանչնամք, որք Մասիսն այդ դրութեամբ միայնակը կարդան։ Եթէ կուզեն գիտնալ թէ տընօրէնութիւնս ո՛րչափ կը գնասի ընթերցասիրութեան այդ անմեխանձելի եղանակէն պէտք է երևեւկայեն թէ ինչ պիտի լինէր իրենց տեսուտուն, յոլովք արդէն գոհ չեն, եթէ իրենց բոլոր վաճառքը թեւերու ձեռք գտնուէր, որք իրենց շահուն համար այդ ապրանքները ժողովրդեան դրած ծախել տալէ յետոյ, վաճառականաց վերադարձներն ընելով որ չեն կրցած ծախել։ Արդ, ինչ բան որ խանութպանք կամ վաճառականք այդչափ ցնցուղակար կը տեսնեն իրենց, արդարութիւ՞ն է որ ուրիշներուն ընեն, մանաւանդ երբ այդ ուրիշներն ալ ոչ այլոք են, բայց եթէ ազգային լրագրատպութիւնք և խմբագիրք, որք թերևս վարձատրութեան եւ քաջալերութեան մասնաւոր իրաւունք ունենան։

Եւրոպիոյ մէջ լրագրութեան ընթացքն յառաջդիմութիւնները դարմանք կը պատճառեն մեզ. բայց թողով այն կէսը՝ թէ հոն լրագիր կարդացողներու համեմատութիւնն յոյժ մեծ է, կարդալու համար ուրիշներն լրագիր ուզել, կամ մեր Հայ ազգի ընթերցասիրաց ամենց ի գործ դրած ուրիշ հնարքներով լրագիր կարդալն ամենամեծ ամօթ է այդ երկիրներու մէջ։ Ամեն լրագիր կարդացող, իւր լրագիրը գնած պէտք է լինի, մինչդեռ այժմ ուրիշ շատ անպէտ ծախքերու դրամ վատնող ազգայինք, չուզելով օրինաւոր բաժանորդագին մը վճարել, կամ օրը քառասուն-փարա տալ, լրագրավաճառաց 10 կամ 20 փարա վարձ կապելով կամ իրարմէ փոխ առնելով միայն կը կարդան ազգային լրագրերն, ընդ որս և զՄասիս։

Այս զեղծումը պէտք է վերնայ, և վերնալովն՝ ոչ միայն ընթերցողք աւելի արդարութեամբ և ուղղութեամբ վարուած կը լինին, այլ և իրենց ամեն օր հաւելով կարդացած թերթին ալ կը քաջալերուի. զի պարզապէս լրագիր կարդացողներու թիւն՝ օրինաւոր վճարումն ընելով կարդացողներուն մի քանի պատիկն է։ Մասնաւորապէս Մասիսի համար, որ արդէն զոհողութիւններ ըրած է, և նորանոր զոհողութիւններ ու բարեբարութիւններ ընելու մտադիր է, բաւական վարձատրութիւն մը կը լինի, եթէ ամեն Մասիս կարդացող՝ անոր գինը վճարելով կարդայ, և ոչ թէ գողութեամբ կամ լրագրավաճառաց հետ մասնաւոր համաձայնութեամբ։

Այս առթիւ՝ հարկ կը համարիմք մեր դաւառական բաժանորդաց ալ մասնաւոր դիտողութիւն մ'ընել։ Արդէն յատուկ յօդուածով բացատրեցինք թէ անօրէնութիւնս արագատիպ մեքենայի մը պէտք ունի, և թէ առոր համար ազգասիրաց մէկ ժամանակաւոր օժանդակութեան դիմելու հարկ տեսած եմք։ Բայց մեր դաւառացի բաժանորդաց մէկ մեծ մասն, որք կամ կանխիկ բառին իմաստը շատ խրթին գտնելով, և կամ իրենց պարտականութիւնը ճանչցուցուցու

նակն, երբ Անդրիացի Բողոքական մարքիզի մը Կամոպիկութեան դիմելը կը պատմէր։ Մեք այդպէս պէտք է ըսենք առաւելագոյն իրաւամբ. զի եթէ Բողոքականութիւնն Անգլիական ազգին պատմութեան հետ սերտ յարաբերութիւն ունի, մեր ազգային եկեղեցւոյն պատմութիւնը մեր ազգային պատմութեան հետ աւելի սերտ յարաբերութիւն ունի. յարաբերութիւն մը, որ՝ աւա՜ղ՝ հաղարաւոր Հայոց արեամբ չափազանց ամրապնդուած է։ Առայժմ մեք միութեան պէտք ունիմք, որպէս զի մեր հաւաքական ջանքերն արդիւնաւոր լինին, և մեր կրօնական համոզումներն երբէք չեն կրնար արգելուլ այդ միութիւնը։ Մինչդեռ, ինչպէս կը տեսնեմք, կրօնական բաժանումներն ազգային բաժանումներու նշանակութիւն ունեցած են մինչև յարդ։ Երբ այս ոգիէն շարժեալ գործի սկսիմք, դիւրաւ կը հասկնամք թէ այդ Մեսրոնար կոչուած Ամերիկացի օտարազգիք բնաւ գործ չունին մեր մէջ։ Ասկէ յիսուն տարի առաջ մեր ժողովրդեան ազգութենէն քաջալերեալ, նոքա զօրաւոր դիրք մը բռնեցին մեր մէջ. սակայն անկէ ի վեր մտքերը լուսաւորեցան. ազգը ճանչցաւ թէ ինչ է ազգութիւն, ինչ է կրօնք. ճանչցաւ նաև Մեսրոնարայ հոգին, և թէպէտ Մեսրոնարք 50 տարիէն ի վեր առաւելն "չէնքին միմիայն հիմը դրած լինելու" համոզումն ունին, պիտի տեսնեն սակայն թէ Հայք բաւական քաջասիրտ են թող չտալու որ Պարտ ընկերութեան նուիրակներն այդ հիման վրայ իրենց Մեսրոնարական չէնքը կառուցանեն։ Պ. Ք.

10 մայիս Հայ-Երիտասարդաց

ԱԶԳԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՒԱԴԵՊ ՕՐԻՆԱԿ ՄԸ

Ս. Պատրիարք Հայրը Սիվրիհիսարի մէջ իւր քսակէն 2000 լիրա ծախք ընելով ազգային վարժարան մը կառուցանող Մեծ. Յակոբ աղա Ներսէսեանին հետևեալ օրհնութեան նամակը գրած լինելով, ազգիս հարուստներուն օրինակ մը լինելու համար արժան կը համարիմք պատճէնն հրատարակել։

«Մեծապատիւ Ներսէսեան Յակոբ էֆէնտի.

«Օրհնութեամբ խնդալ ի Քրիստոս։

«Ուրախութեամբ լսեցի որ ազգասիրաբար երկու հազար լիրա Ձեր անձնական քսակէն ծախսելով ազգային վարժարան մը կառուցեր էք 'ի Սիվրիհիսար՝ Ձեր հայրենիքը, և հիմնոյ ալ նորա յառաջդիմութեանը կաշխատիք եղեր։

«Օրհնեալ Սիրելի, այս դարուս հոյակապ Հայերէն՝ պատուական Հայերէն մին էք դուք և գլխաւոր բարոյականներէն մին, զի ազգին համար ամենէն պիտանական բանը ըրած էք, ազգին հոգի և կեանք տուող բարերարներէն մին հանդիսացած էք, իմաստութեան՝ հանճարոյ և գթութեան հոգւոյն հրեշտակին էք դուք. զՁեզ անձամբ չեմ ճանչնար, բայց մարմնէդ յառաջ հոգիդ կը ճանչնամ քոյդ կենսատու գործովդ։

«Ապրի՛ս շատ ի կենդանութիւն, որպէս զի հետևին ամենքն ալ քու սիրելի օրինակիդ. բայց անշուշտ պիտի ապրիս ազգակցայդ և մարդկայնի սուրբ սիրոյն մէջ յաւիտեան։

«Բու ցանած սերմանիքդ՝ քեզի համար անմահութիւն և երախտագիտութիւն պիտի պտղաբերէ, իսկ հայրենեացդ զուտակաց համար լոյս և կատարելութիւն, ա՛յս՝ այս աշխարհիս համար միայն՝ իսկ ի հանդերձելումն ի դպրութեան կենաց պիտի արձանագրուի անուանդ՝ հանճարոյ հոգւոյն և բանին կենաց մատաղին, և քանի որ դպրոցդ պտղաբերէ կրօնասէր՝ ազգասէր և գիտնական զաւակներ, Դուն ապնոյց օրհնեալ հայրը պիտի հրաշակուիս յերկրի և յերկինս։

«Զգիտեմ թէ մեծատուն մ'ես կամ ոչ. եթէ առանց մեծատուն լինելոյ կանգնեցիր այս դպրոցը, գաւ երանելի պիտի ըլլաս ի դատս մեծատանց, և յայթայտանոց պերճութեան և ճոխութեան մէջ և քու անուանդ սաւերած պիտի ածէ շաւերուն վրայ։

«Իսկ եթէ մեծատուն ես և ի յաւելուածոյ ընչից՝ ընչիցդ՝ ըրիր այդ բարերարութիւնը, դարձեալ մեծ և բարի մարդ մ'ես, օրհնեալ Հայ մ'ես և դարձեալ շատերէն գերազանց, և օրինակ ու տիպար առաքինութեան և ազգասիրութեան։

«Համբուրելով զՔեզ և Աստուծոյ օրհնութիւնն՝ անսպառ օրհնութիւնն հայցելով քու և ընտանեացդ վրայ։»

Մնամ միշտ ապօթարար
Պ. Կ.
Նէրսէս Եպիսկոպոս

ՊԱՐՁԱՄԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

(Շար. տես թիւ 2617)

Անդլիացին պարզութեան և խրնայութեան սկզբունքը ուրիշ ազգերէ յառաջադոյն ընդունելով՝ այն քան ընտելացած է նորա հետ, որ արդէն երկրի օրէնք մը դարձած է նա։ Ծիծաղով ու հեգնութեամբ կընդունուին Անդլիա՝ ուրիշ երկիրներու մէջ զմայլում ազդող այլանդակ վարուայարդութիւնք և նորաձևք։ Պարզ հագուստք և պարզ մազեր յատկանիշերն են Անդլուհոյն։ Աստիճամբ տարբեր են նոքա ուրիշ ազգերէ՝ երբ օտար երկիր՝ մանաւանդ Եւրոպայի կերմուկները դանուին։ Բայց Անդլիացին՝ որ ամէն բանի մէջ էքսցենթրիք է, այս խնդրո՛յն ալ էքսցենթրիք կողմը դատած է. և ասոր համար է որ Անդլիական պարզութիւնը ձևի միութիւն չը պահանջեր։ Անդլուհին վարպետ եղած է այս մասին, և քանի դիտէ թէ հագուստից միօրինակութիւնը թէև որոշեալ առենի մը համար լինի, Գերմանուհեաց Մարկրիդեան հագուստին բաղդը կունենայ։ Անդլուհին՝ առանց բնաւ հեռանալու պարզութենէ՝ անշարժ չմնար։ Գիտէ նա՝ ի պահանջել հարկին՝ Ցըրանական նորաձևուց ոճը միայն ընդունելով, իւր ուզած պարզութեանը վերածել զանոնք։ Գիտէ նա՝ պարզութիւն և մայելչութիւն համաքայլ ընթացնելով՝ զերծ մնալ նոյնօրինակութեան տաղտկութենէն, միանգամայն և անխիղճ կատակասիրաց անհաճոյ գիտողութիւններէն։ Ցոկեղէն և գոհարեղէն զարդեր խիստ քիչ կրէ նա։ Հագուստ ու զարդ՝ հագուելու պիտոյքը զոհացնելու նպատակաւ միայն գործածէ նա, և ա՛չ ի ցոյց այլոց։

Այս սկզբունքները՝ որ բաղմադիմի փորձառութեանց արդիւնքն են և ընդհանրապէս ընդունուած այսօր ի Ցայլանա, յանձնարարեալ ակնածութեամբ մեր պարզասիրական ընկերութիւններուն ազնուոյի անդամուհեաց, ամէն յաջողութիւն մաղթելով նոցա՝ իրենց ազդօգուտ և խիստ զովելի ձեռնարկին մէջ։

Իսկ այս սկզբունքներուն գործադրութեան դալով, մեզ այնպէս թուի թէ սորա առաջին պայմանն է՝ պարզասիրական զանազան ընկերութեանց՝ եթէ ոչ անպատճառ ի մի ձուլուիլը՝ գոնէ միաձայն հաւանութեամբ գործելը։

Ասոր համար բաւական է՝ օրինակի համար՝ իւրաքանչիւր ընկերութեան կոչմանէ ընտրեալ պատգամաւորութեանց ամիսը մի անգամ ի ժողով գումարելով խորհրդակցիլը։

Պարզասիրական միութիւնը՝ կամ ընկերութիւնները՝ պէտք է ջանան ամէն թաղերու մէջ նոր ճիւղեր հաստատել։

Մէկ երկու ամիսը մի անգամ հրատարակուող նորաձևական թերթ մը հիմնել, բոլոր ընկերութեանց հաւանութեամբն ու ծախիւրը։ Սորա գինը պէտք է խի՛ստ աժան լինի և ոճը դիւրահասկանալի։

Ցնոտեսական օգտակար դիտելիքներէ, միտքը մխիթարող յօդուածներէ և շահաբեր ձեռնարկութեանց պատկերներէ զատ՝ ամէն թիւ պէտք է պարունակէ 2-3 նորաձև ի օրինակներ (բամբրոն)։ Ասանք Եւրոպական վերջին ձևամերներուն պարունակած նորաձևից ամենէն վայելուչներուն հետևողութիւնը պէտք է լինին, այսինքն՝ նոցա ոճն ու ձևերը միայն քան կարելոյն պահպանելով, բոլորովին պարզացեալ՝ առանց դեղեցկին սահմանէն հեռանալու։

Օրինակներու ընտրութիւնն և իպարդութիւն վերածումը՝ թէպէտ Պարզասիրական Հիմնեան դիտակցութեամբն ու որոշմամբ՝ սակայն լաւ արհեստաւորի ձեռօք պէտք է կատարուին, որպէս զի բաժանորդուհիք կարենան՝ դիւրութեամբ՝ ձեւուել ու կարել նոցա հետևողութեամբ, կամ ի հարկին՝ նոյն արհեստաւորէն թղթէ կամ լաթէ օրինակներ՝ որոշեալ գներով ստանալ։ Թերթին անօրինութիւնն ու խրմբադրութիւնն ալ պէտք է նոյնին՝ կամ եթէ անկարելի լինի՝ ուրիշ լաւ արհեստաւորի մը յանձնել, վերադասարար տիկնոջ մը։

Զեռակերտից ճիւղին զալով, պէտք է Արևելեան տաղնեգործութիւնը Եւրոպայի մէջ դործածելի հագուստց ու զարդուց յարմարցնելու համար բարեճաշակ օրինակներ ու պատկերներ հրատարակել։ Օրինակի համար, ոչ ասեղով չինուած գոռնիզներ, հետևողութեամբ Բոնն ոը Պրի-ոել, Բոնն ոը Վիզիթ, Բոնն ոը ժին եռ տանթիլներու։ Այլ՝ նէ՝ Նուէլ եռ բանուած ճանիներ, շրջազգեստներ, գլխու զարդեր, տիկնայց փողպատներ, սեղանի ծածկոցներ, ը-եռոյչ վրայ բանուած բաղմոցներ ու ֆոնթիներ, թաւիշի կամ մետաքսի վրայ ասկեթել եռ բանուած փոքրիկ բարձեր ու ոտնամանիներ եռ։ Վերջապէս Եւրոպայէն Թուրքիա եկող ֆանվա եռ գործերու օրինակները մեր ձեռագործութեանց վերածել, որանք ոչ միայն ի Պոլիս՝ այլ մինչ յԵւրոպա իսկ զրկուելով կրնան ամենարարաբար զբաղեցնել ազատասիրաց մեր ազգային գործերն յառաջացնող, միշտ հետևեր ու օգներ են նորան (բացառութեամբ միայն), սակայն քանի որ յառաջդիմացն ունեցեր է գործին մէջ ջանք, յարատևութիւն և ազգասիրական ոգի, գործը բաւական յաջող ելք է ունեցեր. երբ առաջդիմացը թոյլ է եղեր և անզգործունեայ ու անոլիտան, ասիմի է տուեր անբարոյասէր անձանց մտնել գործիքմէջ, որք չխթելով խանդարեր են գործը. յայնժամ ուրիշ թուլնալով պատճառներ է բերեր նոցա դատարկախօսութիւններն իբրեւ իրրև մի ապացոյց փաստ։ Ես չեմ յուսար որ Հայոց ազգն այն ատաքման երախտամոռ լինին որ իբրեանց բարերարներին չճանաչեն, կամ չյարգեն նոցա բարի արարքը, Պարսկահայը միշտ հետևեր է և կ'հետևի իւր բարեխորհուրդ և գործունեայ առաջնորդութեան, ինչպէս ամենայն 27ին Կ. Պոլսոյ Կեդրոնական մասնաժողովին յայտարարական նամակ ստացան Հայաստանի սովելոց համար հանդանակութիւն անել. երբ Ս. Հայր Արժ. Տէր Գասպար վիճակաւոր Քահանան քանի անձանց ներկայութեամբ ընթերցաւ զայն, անմիջապէս առանց յապաղման մի մասնաժողով կազմելով քանի երեւելի անձինք ազգասիրական ոգւով վառուած յանձնառու եղան հանդանակութեան ձեռնարկելոյ, Ազայ Մերուելի ասկերչապետ Յ. Մատեհեանց, Միրզայ Յարութիւն խան արտաքին գործոց թարգման, Պրն. Դաւիթ Ղարագիգովն, քանզի Թէհրանու Հայը արդէն սովի անատանելի և սարսափելի կոտորածը ներկայ աչօք տեսած է, և գիտէ որ օգնական ձեռքեր կարող են նորա ժանիքէն մարդեր ազատել. նոյն միջոցին մի սարսռազդութեան ժողովներու մտարակ չենելով՝ ներկայացրին Վ. Սեմ. (*) Ճնանդիր խան վառօգասէրն, նա կնքեց այդ տեսարակն իւր կնիքով, քիչ միջոցի մէջ բաւական գումար հաւաքուեր է, և սարսռազդութիւնն դեռ կ'շարունակուի։ Կը յուսանք որ մինչ երեք հազար ֆրանկից աւելի կ'լինի և ուր հարկն է հասնի հանդերձ սարսռազդոց ցանկին հետ, այս մասին օժանդակեցին Եւրոպական Գեղոպանատունները։

Լրագրաց էջերին մէջ մեր ազգայնոց հանդանակութեանն նայելով, կը յուսամ որ Թէհրանու Հայոց առատ նուէրներն պէտք է դերազանցէ նոցանէ, քանզի Թէհրանու Հայը իւր փոքր աշխատանքով և անյաջող դրութեան համեմատ չխնայեր իւր առատաձեռն նուէրն, որոց փոքրաթիւ և չնչին աշխատանաց Հաւէր լինելոյ կենսագրութիւնն մանրամասնաբար արդէն «Պարսկահայոց արդի վիճակի» մէջ նկարած եմ, և Մասիսի ընթերցողաց ծանօթ են, որոնց շատերն հաղիւ թէ կարող են իրեանց օրական պարէնը հայթայթել. դա էլ մեզ յայտնի է որ այսպէս նուէրներ միշտ հասարակութեան միջնակարգ դասի կողմէն են եղած, մի ապացոյց փաստ կարող եմ ներկայացնել այժմ ընթերցողաց։ Երբ սարսռազդութեան տեսարան տարեր էին Պ. Կ. Վ. Բէքմէզեանցի խանութն որ է տեղւոյն Պոլսեցի երեւելի վաճառական Հայ Կամոպիկ, մի անարդական հայեացքով այն երեւելի անձանց պատասխաներ էր թէ, «Ես ատանք բաներ չ'իյտեմ։» Մեզ քաջ յայտնի է որ եթէ մի Պարսկի մօտ տանէին այդպիսի մի հանդանակութեան տեսարակ, այդպէս մի արհամարհական խօսք չէին լսեր նորանէ, ինչպէս շատ անգամ տեսեր եմ վարժարանի կամ եկեղեցւոյ լուսատին հաւաքելոյ թերթերին մէջ Պարսից անուններ։

Թէհրանու Ընթերցասիրաց ընկերութիւնն նկատի ունենալով Հայաստանի ներկայ սոսկալի դառն վիճակն որոշեց իւր ընթերցարանին ունեցած 200 ֆրանք դրամագլուխն 'ի նպաստ նոյն հանդանակութեան տալ։

Դժբաղդաբար այս միջոցիս Դարվազ Ղասրցնու թաղի Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ վիճակաւոր Տէր Գասպար Քահանան վախճանեց, մի հանդանակութիւն էլ նորա համար բացուեց, ներկայ գրոնուող անձանցմէ երկու ժամի մէջ մերձ 400 ֆրանք հաւաքուեցաւ նորա թաղման և ընտանեաց առժամանակեայ կեցութեան համար։

Անցեալ յօդուածներիս մէջ յիշած եմ թէ Նոր Զուղայու Կուսանաց'վանքն երկու կոյս են եկած Թէհրան իւրեանց վանքին համար նուէր հաւաքելու, և մինչև օրս մերձ 2000 ֆրանք հաւաքեր են տեղիս։ Սորանք քանի անդամ ներկայացան Նորին Վսեմութեան Միրզայ Հուսէն խան (*) Սիպհասալար Ազամին, շատ սիրով և յարգանքը ընդունեց նոցա, և խոստացաւ ինչ որ խնդիր ունին սիրով կատարել, նամանաւանդ, երբ Մասոսիի Մամուիրի (**) մօտ դնացին տեսութեան, նա մինչև իւր ընդունելութեան սենեակի դուռն առաջ գալով այցելեր և պատուով տարեր ամոսի վերայ նստեցուցեր էր իւր մօտ, Կուսանք փատհելով՝ վանքի անյաջող դրութիւնն խնդիրքով յայտնեցին Սրհասալար Ազամին և նորա միջոցաւ մի ազերատիր ևս մատուցին ինքնակալ Վ. Հ. Շահին, Շահն չնորհեց նոցն վանքին մշանջենաւոր տարեկան հարիւր թուման Պարսկան ռսմիկ, որ է (Մուսմ տարիի), և Սիպհասալար Ազամը խոստացեր է որ ինքը ևս օգնութիւն անէ վանքին. և նոր Զուղայու Հայերի տղայոց կեցութեան ու բարեօրութեան համար մեծ խոստումներ է բրեր և նոցա ֆէրմանները էլ այս օրերս հաստատելով դուրս կ'գայ տէրութեան դիւանատանէն։ Սա էլ չ'մոռանանք յիշել թէ կուսանաց խնդիրների և ռսմկի համար Արժ. Տէր Գասպար քահանան և Պ. Կարապետ Նազարեանցն բաւական ջանացին ազգասիրաբար Սիպհասալար Ազամի և նորա Գ. (Նաբուլա խան Ֆառաչբաշուն)'մօտ։ Նախորդ յօդուածս մէջ յիշած եմ որ Պարսկաստանու բոլոր Հայերն յանձներ են Սիպհասալար Ազամին. նրա շնորհին բաւական ապատկեանք ենք'վայելում այժմ, և ապագայի համար Պարսկահայքս մեծ յոյս ունինք այդ մարդասէր անձն։

Մ. Յ. Բէշլիեանց

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ յանուն Մեսրոպեալ

Լարբարանց Իսկիսարոյ

Այն անուամբ ձեռնարկեալ վիճակահանութիւնը, որ երկու անդամով քաջուելու համար անօրինուած, և որոյ առաջին քաջուիլը փետրուար 10ին Իսկիսարու ճեմարանին մէջ տեղի ունենալով՝ պարգեւները ամրողջապէս վճարուած է, յաւելիկոյ մայիս 18 կիրակի օր ժամը 7ին դարձեալ Իսկիսարու ճեմարանին մէջ երկրորդ վիճակահանութիւնն ևս տեղի պիտի ունենայ և 80 տոմսակք 600 մէճիտ պարգեւ պիտի տասնան հետևեալ կերպիւ.

Տոմսակ	Մէճիտն	Մէճիտ
1	250	250
1	150	150
1	50	50
1	25	25
5	6	30
24	2	48
47	1	47
— —		— —
80		600 պարգեւ

որոնք վիճակահանութենէն վերջը անմիջապէս պիտի վճարուին։

Ցիշեալ վիճակահանութեան ձեռնարկող Մասնաժողովը, առաջին անդամ քաջուելէն զոյացած արդիւնքէն բաւական գումար մը արդէն ժամանակին յիշեալ միացեալ վարժարանաց Հոգարարձութեան վճարած լինելով՝ թէև այն երկրորդ վիճակահանութենէն ստանալիք գումարն ևս միևնոյն նպատակին ծառայեցնելու պարտաւոր էր, սակայն յիշեալ վարժարանաց միացումը ինչ ինչ պատճառանօք դժբաղդաբար լուծուած լինելուն, մասնաժողովը որոշած է աւելցնելիք գումարը «Սովելոց» յանձնաժողովոյ յանձնել, որն որ այսօրուան համար ազգիս մէջ առաւել քան զայլս ձեռնտուութեան կարօտ և արժանի մարմին է. ուստի կը խնդրուի մեր բարեսէր և մարդասէր ազգայիններէն, որ հեռագնեակ սպառելու վրայ եղող յիշեալ վիճակահանութեան մնացեալ տոմսակներէն, որոց գինը 1 արծաթ մէճիտ է, մինչև յառաջիկայ կիրակի մայիս 18, հետևեալ նշանակեալ տեղերէն գնել բարեհաճին, որով ինքզինքին բաղդի մը ենթակայ ըրած ըլլալէն զատ, միանգամայն մեր տաբարազդ սովեալ եղբարց ալ մի պատառ հաց մատակարարած պիտի ըլլան։

Ռուբէն էֆ. Նիզամեան Ժամագործ Պոլիս Զուխտամի խանին կից. Ցրէնկեան էֆ. Գրավաճառ Պոլիս Ուզուն չարշը. Աւետիս էֆ. Գորանեան Թղթավաճառ Պոլիս Սուլթան-համամ. Կարապետ էֆ. Սարաճեան Ժամագործ Պահճէ-գարու. Յովհաննէս էֆ. Իսրայէլեան սեղանաւոր Գալաթիա Քարա-քէյ. Նշան էֆ. Ղուկասեան դեղագործ Իսկիսար Ամիրպաշէմ։

(*) Արտաքին և պատերազմական գործոց նախարար։

(**) Եւեմիոյ Ներքին գործոց նախարար։

(*) Ճնանդիր խան Էնակոլոփով Հայ ազգի է, պաշտօնն է Վ. առօգապետ և Ամիրը Իւման։

Advertisements referring to British or American Goods, etc., are exclusively received for this Paper at
EUG. MICOUD'S Foreign Advertising Agency 139—140, Fleet Street, London.

ԻԼԱՆ

9000 քիլէ եռամաս շաք պու պոպ 35 գրու չ թէմամ ղ նիհայէթինէ քաւառար։
252500 քիլէ կիւչէթի, 6 գրչ 5 փր։
93500 » Մրսրը բիբինճի, 2 գրչ 20 փարա։
31100 » Բու գէնը Սիպիր, 12 գրչ, թըչրմնը էվվէլտէն իմիպարէն։
30000 քը.յէ Թուզ, 20 փարա։
20000 » Սօղան, 1 գրչ։
3000 » Բուզէնը զէյթի, 5 գրչ։
2500 » Կիբիա սապանը, 4 »
2400 » Սբարմանչէթի, 10 գրչ։
250000 » Մանիպ քէօմիւրի, 14 փարա։
45000 քանթար Մատէն քէօմիւրի 8 գրչ։
12000 չէքի Հոմտաղ, 13 » 30 փարա։
45000 քիլէ Շայիր, 16 գրչ։
20000 քանթար Սաման, 12 գրչ թէմամ ղ նիհայէթինէ քառառար։
Լամանընին սուբէթի թէմիլիէսի։
Օսմանը լիրասը առէա
6000 Բուսամանթան
1500 Շեհիր էմանէթինէն
2500 Տիարպէքիր վիլայէթինէն
5000 Սէլանիքէն
2500 Հալէպ վիլայէթինէն

17500 Եէքիւն

Տէրսաատէթ վէ պիլաաը սալիսէ իլէ Զաթալճաատ պուլունան տաքիրի չահանէ իլէ միւթէֆէրիդ մահալլէրաէ վէ տէվայիրէ տօղրուման տօղրայա հարպկէ նէզարէթի ճէլիլէօնինաէն եէվմիէ սարֆ վէ թէվզի օլունմաք իւզրէ իշպու տօքման ալթը սէնէսի հաղիւանը իպթիտասընման իմիպարէն չուպաթը գայէսինէ քառառար տօքուղ այլը օլարաք մահ պէ մահ ալնմասը լուզում կէօրիւնէն պուլաաէ մահքարբէր օն սէօրթ դալէմ պուղայ վէ երզաքը սայիրէ նէզարէթի միչարիէյնա լէվազիմաթ տայիրէսինճէ իմիթիաղ օլունան մէմուր նումանէլերինէ թէմամը իւէ մըթապը օլմաք վէ պունարաան եալը-նըզը Բուղէնը Սիպիրին ըէմի կէօմրիւկիւնէն պաշդասընէն ըէմի կէօմիւկի վէ բուսամը սայիրէսի իւէ անպարլարընա թէսլիմ օլունճայա քառառար վուգու պուլանաք պիլճիւմէ մէսարիֆի միւթէահիւտինէ այիտ պուլունմաք վէ պահաոը եիւզիւք ալթուն եիւզ գրուշ հիսապը իւէ հաֆիմա պէ հաֆիմա հարպկէ խաղինէսինին տօքման ալթը սէնէսի թախսիսաթընա մահսուսէն պալատէ կէօմէրիլէն մահալլերաէն հէվալէթէն թէսկէ վէ իսթիֆա քըլընմաք չարթը վէ չէրայիթը սայիրէյի միւթէֆէրիատը իւէ ճիւմլէսինէն մահ պէ մահ էսամիէրի հիզալէրինաէ մուհարբէր ֆիյաթլար վէչհիւէ իթաան թալիսի էօհաէսինաէ օլուպ իշպու մայիսը բուամինէն օն տօքուզունը բաղար իրթէսի կիւնիւ քարարը դաթիսի վիրիլէճէյինաէն, շուրաթը մուհարբէրէ վէչհիւէ իթաընա թաթիպ օլանարը սուբէթի բէսմիյէաէ մէօհիւրլի վէ իմզալը օլարաք վարադայի մախսուսէ իւէ եէվմի մէզքիւրաէն եվվելճէ սայիրէյի մէզքիւրէյի պէյանը հալ իլէմէսի։

10 Մայիս 1880

Պապը Սէրասքէրի

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ա.

ՀԱՄԱՌՕՏ ՀԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԱԶԳԱՑ ԵՒ ՅՈՒՆԱՑ

Օրէնէաց Հ. Նէր-էս ՃՆՈՅԵԱՆ

Մինչև հիմա հրատարակուած Հին ազգաց համառօտ պատմութիւններուն ամենէն ընտիրն է։ Վ. Դեր. Հեղինակն՝ Արևելեան պատմութեան մասին առաջնորդ բռնած է Շմիթ Անգղիացի երևելի պատմագէտն և Կուլիէրմոս Բիւց Դերմոնացին. իսկ Յունաց պատմութիւնը Թ. Հանէքի խտացուցած յօրինած պատմութենէն համառօտած է։ Դասատուաց և աշակերտաց գիրքութեան համար իւրաքանչիւր ազգի պատմութեան վերջը ժամանակագրութիւնն ալ աւելցուցած է։

Կը գտնուի Մխիթարեանց գրատունը և ամեն Հայ գրավաճառաց քով։ Գին 2 1/2 ֆրանք։

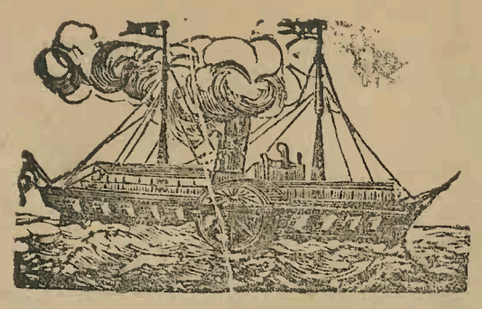

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ

Շ ԳՕՆԱՒՈՐՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԸՐԸ

1880 ՄԱՅԻՍ 1 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՍՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՉԵՒ ՄԱՅԻՍ 31

ԲՈՍՓՈՐԷՆ ԻԶՆՈՂ ՇՈՊԵՆԱՒՈՐՆԵՐԸ

Ժամ	Երթողութիւն	Թիւ
11	Եէնիմահալլէն Մէզարպուրնու. Պէյիքթաշի Թարապիա Եէնիքէյ Ամէնեա. Պոյաճըքէյ. Բուամլի Հիսար. Պէպէք. (Արնաւուտ գիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի.)	33
12	Եէնիմահալլէն Մէզարպուրնու. Պէյիքթաշի. Թարապիա. Եէնի. գիւղ Էմիրկէն. Ր Հիսար Պէպէք։	34
12 45	Ր Ա Գավազէն Եէնիմահալլէ. Մէզարպուրնու. Պէյիքթաշի. Թարապիա. Եէնիքէյ. Էմիրկէն Պոյաճըքէյ. Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնավուտքէյ. (Ուրբաթ օրերը Գուրուչէշմէ. Օրթաքէյ. Պէշիկթաշ)։	18
2 30	Մէզարպուրնու. Պէյիքթաշի. Թարապիա. Եէնիքէյ. Ամէնեա Էմիրկէն. Պոյաճրքէյ. Ր Հիսար. Պէպէք Արնավուտքէյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէյ. Պէշիկթաշ.	33
3 45	Եէնիմահալլէն Մէզարպուրնու. Պէյիքթաշի. Թարապիա. Եէնիքէյ Էմիրկէն. Պոյաճրքէյ. Ր. Հիսար, Պէպէք Արնավուտքէյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէյ. Պէշիկթաշ։	34
5	Եէնիմահալլէն Մէզարպ. Պէյիքթաշի. Թարապիա. Եէնիք. Էմիրկէն. Ր. Հիսար, Պէպէք. Արնավուտքէյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէյ. Պէշիկթաշ։	15
6 15	Եէնիմահալլէ. Պէյիք. Թարապ. Պէյքօզ. Եէնիք. Միրկիւն. Գանլըճա. Ր. Ա. Հիսար. Գանտիլի. Արնավուտքէյ. Զէնկէլքէյ. Պէյլերպէյի. Օրթաքէյ. Գուզկունճուք. Պէշիկթաշ։ Իսկիւտար։	4
8	Ա. և Ր. Գավազ. Եէնիմահալլէ. Մէզարպուրնու. Պէյիքթաշի Թարապիա. Պէյզօզ. Եէնիքէյ. Էմիրկէն. Պոյաճրքէյ. Ր. Հիսար, Պէպէք (Ուրբաթ օրերը Ամէնեա)։	20
10	Մէզարպուրնուէն Պէյիքթաշի. Թարապիա. Եէնիքէյ, Էմիրկէն, Ր. Հիսար, Արնավուտքէյ. Օրթաքէյ, Պէշիկթաշ	19

Աբնավուտ Եէնի

Ժամ	Երթողութիւն	Թիւ
11 15	Արնավուտքէյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէյ. Պէշիկթաշ։	2
11 45	Արնավուտքէյ, Գուրուչէշմէ. Օրթաքէյ. Պէշիկթաշ. Գաղաթաշ	25
12 15	Պէպէք. Արնավուտքէյ. Գուրուչէշմէ Օրթաքէյ. Պէշիկթաշ. Գաղաթաշ։	19
1	Արնավուտքէյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէյ. Պէշիկթաշ.	2
1 45	Արնավուտքէյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէյ. Գուզկունճուք. Պէշիկթաշ Գաղաթաշ։	25
2 30	Արնավուտքէյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէյ, Գուզկունճուք. Պէշիկթաշ Գաղաթաշ. (բացի ուրբաթէ)։	19
10 15	Արնավուտքէյէն ուղղակի կանուրջ։	21
10 45	» » »	4

Ասիական Եէնի

Ժամ	Երթողութիւն	Թիւ
11 15	Պէյքօզ, Բաշապահչէ. Բիֆթիֆ փաշա մահալլէսի. Գանլըճա, Ա. Հիսար, Գանտիլի, Վանիքէյ Զէնկէլքէյ, Պէյլերպէյի. Գուզկունճուք։	21
11 15	Արնավուտքէյէն. Վանիքէյ. Զէնկէլքէյ. Պէյլերպէյ. Գուզկունճուք. Գաղաթաշ։	4
12	Պէյիքթաշի. Թարապիա. Պէյքօզ, Բաշապահչէ. Գանլըճա. Ա. Հիսար, Գանտիլի. Վանիքէյ. Զէնկէլքէյ. Պէյլերպէյի. Գուզկունճուք. Գաղաթաշ։ (Ուրբաթ օրերը ժամ 12 30ին)։	17
1 30	Պէյիքթաշի. Թարապիա. Պէյքօզ, Բաշապահչէ. Ր. Բ. մահալլէսի Գանլըճա. Ա. Հիսար, Գանտիլի, Վանիքէյ. Զէնկէլքէյ. Պէյլերպէյի. Գուզկունճուք. Գաղաթաշ։ (Բացի Ուրբաթէ։	20
3 45	Պէյքօզ, Բաշապահչէ. Գանլըճա, Ա. Հիսար, Գանտիլի. Վանիքէյ Զէնկէլքէյ. Պէյլերպէյ. Գուզկունճուք. Գաղաթաշ։	24
8 45	Պէյիքթաշի Պէյքօզ. Բաշապահչէ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտիլի. Վանիքէյ. Զէնկէլքէյ Պէյլերպէյ. Գուզկունճուք. Իսկիւտար (Ուրբաթ օրերը Բիֆթիֆ փաշա մահալլէսի)։	25
9 15	Վանիքէյէն ուղղակի օտանուրջ։	2

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵԼՆՈՂ ՇՈՊԵՆԱՒՈՐՆԵՐԸ

Ժամ	Երթողութիւն	Թիւ
12 15	Գաղաթաշ։ Իսկիւտար Պէշիկթաշ։ Գուզկունճուք. Օրթաք. Պէյլ Զէնկ. Արնավ. Գանտ. Ա. և Ր. Հիսար։ Գանը. Էմիրկէն, Եէնիք. Պէյքօզ Թարապ. Պէյիք. Եէնիմահ։	4
1	Պէշիկ. Օրթաք. Արնավ. Ր. Հիսար, Էմիրկ. Եէնիք. Թար. Մէզարպ. Պէյիք.	33
2	Պէշիկ. Օրթաք. Գուրչէշ. Արնավ. Ր. Հիսար, Պոյաճ. Ամէնեա. Եէնիք. Թար. Պէյիք. Մէզր. Եէնիմ.	34
3 15	Պէշիկ. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք Ր. Հիսար, Էմիրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէյիք. Եէնիմահալ.	18
5	Գաղաթաշ, Պէշիկ. Օրթաք. Գուրուչէշմէ. Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար, Պոյաճ. Էմիրկէն. Եէնիք. Պէյքօզ, Թար. Պէյիք. Մէզարպուրնու. Եէնիմահալլէ. Գավազլար։	20
6 30	Իսկ. Պէշիկթաշ. Գուզկունճուք. Օրթաքէյ Պէյլերպէյի. Զէնկէլքէյ Արնավուտքէյ Գանտ. Ր. Հիսար. Պոյաճըքէյ. Գանլըճա. Եէնիքէյ. Թարապիա. Պէյիքթաշի։	25
8 15	Պէշիկթաշ. Օրթաքէյ. Արնավուտք. Պէպէք. Ր. Հիսար Միրկիւն. Եէնիք. Թարապիա. Պէյիքթաշի Մէզարպուրնու։	19
10	Արնավ. Պէպէք, Ր. Հիսար, Պոյաճ, Էմիրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէյիքա. Մէզարպ. Եէնիմահ։	33
10 40	Պէշիկ. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք, Ր. Հիսար, Պոյաճըքէյ. Էմիրկ. Ամէնն. Եէնիք. Թարապ. Պէյիքա. Մէզարպ Եէնիմ	18
11 10	Պէպէք Ր. Հիսար, Պոյաճ. Ամէնն. Եէնիք. Թարապ. Պէյիք. Մէզար. Եէնիմահ։	20

Աբնավուտ Եէնի

Ժամ	Երթողութիւն	Թիւ
12 15	Պէշիքթաշ, Օրթաքէյ. Արնավուտք։	2
12 45	» »	25
2	Ուղղակի Արնավուտքէյ (Բացի ուրբաթէ)։	19
9 30	Գաղաթաշ Պէշիկ. Օրթաք. Գուրչ. Արնավ.	24
10 15	Գաղաթաշ Պէշիկ. Օրթաք. Գուրչ. Արնավ.	4
11 5	Գաղաթ, Պէշիկ, Օրթաք, Գուրուչ. Արնավուտ.	25
11 40	Պէշիկթաշ, Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք։	19
12	Պէշիկթաշ, Օրթաք. Գուրուչ. Արնավուտ.	4

Ասիական Եէնի

Ժամ	Երթողութիւն	Թիւ
2 15	Իսկիւտար Գուզկ. Պէյլ Զէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար, Գանլ. Բաշապ. Պէյքօզ։ (Ուրբաթ օրերը Բիֆթիֆ փաշա մահալլէ սիպի երթայ)։	21
8 30	Գուզկունճուք. Պէյլերպէյ. Զէնկ. Վանիքէյ։	2
9 30	Գուզկ. Պէյլերպ. Զէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար, Գանլ. Բաշապ. Պէյքօզ Մէզարպ. Ր. և Ա. Գաղազ։ (Ուրբաթ օրերը ժամ 10ին)։	17
10 30	Գաղաթ. Գուզկ, Պէյլ. Զէնկ. Վանիք. Գանտիլի, Ա. Հիս, Գանլ. Զուապպ, Բաշ. Պէյքօզ, Թրպ, Պէյիք։ (Բացի ուրբաթէ)։	34
11 10	Գուզկ. Պէյլ Զէնկ. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիսար, Գանլճ. Բաշապ. Պէյքօզ։	21
11 10	Գաղաթ. Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանիք. Արնավուտք.	2

Մեծ Վիճակահանութիւն

LOTERIE

Համբուրգի Գերմանական կառավարութիւնը, որ այն նոր դրամական մեծ վիճակահանութիւնը վերապատուցած է, ոչ միայն բաժնեատէրերուն ցրուիլը, այլ և ամեն քաշուած վիճակահանութիւնը կը հսկակչռէ, պարգևներուն ճշդիւ վճարմանը հատուր գանձուն բաղարարժէքտոմսերովը երաշխաւորելով, այնպէս որ իւրաքանչիւրին ամեն կողմանէ ամենամեծ ապահովութիւն տրուած է։

Արդէն այս պարագայն բաւական ապացոյց մ'է թէ այն վիճակահանութիւնն ամեն ապահովութիւն ունի։ Այն նոր մեծ վիճակահանութիւնն այժմ միանակ 87,000 տոմսակէ կը բաղկանայ, յորոյ 43,200ը անպատճառ պիտի շահին, որմէ բացայայտ կերևի այն ձեռնարկութեան շահաբերութիւնը։ Ասոնց պիտի բաժնուին 7 բաժանմամբ պիտի քաշուին։ Առաջին մեծ պարգևը պիտի լինի

500000 ՖՐԱՆՔ

Իսկ երկրորդ ական պարգևներն են դասաւորաբար

Տոմս	Ֆրանքն	Ֆրանք
1	312,500 —	312,500
1	187,500 —	187,500
1	125 000 —	125,000
1	75,000 —	75,000
1	62,500 —	62,500
2	50,000 —	100,000
2	37,500 —	75,000
5	31,250 —	156,250
2	25,000 —	50,000
12	18,750 —	225 000
1	15,000 —	15 000
24	12,500 —	300,000
4	10,000 —	40 000
3	7,500 —	22,500
52	6,250 —	325,000
6	5,000 —	30,000
68	3,750 —	255,000
214	2,500 —	535,000
10	1,875 —	18,750
2	1,500 —	3,000
531	1,250 —	663,750
673	625 —	420,625
950	375 —	356,250

և այլն, և այլն։

Ամեն մէկ վիճակահանութենէ իսկ և իսկ ետքը, գերմանական կառավարութեան հսկողութեան ներքեւ, բոլոր չահող բաժիններուն պարգևները անմիջապէս ոսկի դրամով պիտի վճարուին։

Մեր այն սկզբնական տոմսակներուն վաճառումն յանձն առած լինելով, առանց վերադիր ծախուց իրենց բուն գիներովը կը գրկեմք։

Սկզբնական 1 Տոմսակի գինն է 22 Ֆր. 50 Մնդ.

Իսկ կէս Տոմսակի գինն է 11 Ֆր. 25 Մնդ.

Տոմսակաց արժէքը պէտք է ուղարկել Գաղղիական Պանդպոյի դրամատոմսերով, թղթատարութեան ծախքը գրկողն վրայ լինելով, և կամ Գերմանիոյ, Անգլիոյ կամ Գաղղիոյ պանքաներու վրայ փոխանակագրով։ Դրամն ընդունելու պէս յատուկ նամակաւ մը կը գրկեմք յանձնարարելով տոմսակները, որոնք տերութեան դիմանշանովը վաւերացեալ են. ասոնց հետ նաև վիճակահանութեան յայտագիրն ալ գաղղիական լեզուաւ, և ամեն վիճակարկութենէ յետոյ պարգևներուն և չահող թիւոց պաշտօնական ցուցակը։ բայց յայտնեմ պարգևները պիտի հրատարակուին Արևելքի գլխաւոր լրագրաց մէջ։ Շնորհակալ եմք թուրքիոյ հասարակութենէն, այն վիճակահանութեան նախորդ Սէրիին նիստմամբ ունեցած մեծ հոգատարութեանը համար։ և կը խոստանամք ևս յապագային միևնոյն ճշդութեամբ կատարել իրենց յանձնարարութիւնները։ Կ'աղաչեմք որ իրենց յանձնարարութիւնները փութով յղարկեն վիճակահանութենէն առաջ, այսինքն յառաջ քան 9 ՅՈՒՆԻՍԻ (Ն. Տ.) առմեր գործատուն, ուղղակի ԻԶԻՆԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՔ, գլխաւոր գրասենեակ վիճակահանութեան ի Համպուրկ (Գերմանիա)։

ISENTHAL & Ci

Bureau principal de Loterie
Hambourg (Allemagne)

Մեր թղթակցութիւնը Գաղղերէն և իտալերէն լեզուօք կատարուելով, կը խնդրեմք որ այս լեզուներէն մէկովը մեզ հետ թղթակցուի։ Նամակ մը Արևելքից քաղաքներէն մինչև Համպուրկ 180 ժամէն կը հասնի և փոխադարձաբար։

Steiner Bureau d'annonces Hamburg.

ԶԵՐՄԻ ԴԵՂ.

Տոքթոր Այէրի Ջերմի դեղը ամեն որ և իցէ տեսակ Ջերմ իսկայն կը բժշկէ. չկայ դեղ մը որ ասոր չափ օգտակար ըլլայ Ջերմի, Ջերմ բռնողները պարապ տեղը կը տանջուին քանի որ աս դեղը կայ, պէտք է որ անմիջապէս անկէ գործածեն։ Արդէն Պոլսոյ և գաւառաց մէջ ճանչցուած է աս դեղը ու ահով բժշկուողները դիտեն անոր յարգը։ Դարձ ուրիշ տրամի՝ չափ հէնց եղէ խմելու է իրրև մաքրական դեղ ու եռաքը աս Ջերմի դեղէն (Ջերմը չբռնած) օրը չորս անգամ մէյմէկ անուշի գրդալ ու ջրի հետ խառնելով խմելու է, անվիճապէս կանցնի։ Տղայոց աւելի քիչ տալու է. կը ծախուի՝ Կ. Պոլիս Գալաթիա Մինասեան և ընկերաց Ամերիկայի մաղազան։

ԱՅՏԵՐԻ ՎԻԿՕՐԸ

Ով որ իր մաղերուն թափիլը չուզեր, «Այէրի Վիկօր» կոչուած մաղի անուշահոտ ջուրէն գործածելու է. ուրիշ ամեն տեսակ մաղի ջուրերը կամ իւղերը՝ որ մաղ չի-թափելու համար կը ծախուին, բոլորն ալ անօգուտ են. իսկ Վիկօրի օգուտը միլիոնաւոր փորձերով տեսնուած է, և Պոլսոյ ու գաւառաց մէջ օր օրի գործածողներուն թիւը կաւելնայ։ Անոնք որ իրենց մաղերուն դեղեցկութիւնը կորսնցնելու վրայ են, շուտով գործածեն այս ջուրէն որ ի վերջոյ չզղջան։ Թափելու վրայ եղող մաղերը կը հաստատէ ու կամրապնդէ, թափածներուն տեղը մաղ կը բուսցնէ երբոր մաղերուն արմատը վնասուած չէ, ու ճերմկած մաղերը անպատճառ իր նախկին բնական գոյնին կը բերէ, գործածելուն կերպը շիշերուն հետն է. կը ծախուի Կ. Պոլիս Գալաթիա Մինասեան և Ընկերաց Ամերիկայի մաղազան։

Լրագիրս ամեն օր կը հրատարակուի՝ բաց ի կիրակի և ազգային տօներէ։

Բաժանորդագրութեան տեղն է Գալաթիա Սանտրղճրար Ճատտէսի թիւ 198, Նօրօ խան Մատիսի խմբագրատունը։ Իսկ գաւառաց մէջ հետեւեալ հաղորդակցաց գրասենեակները.

ԿԱՐԻՆ. Յովհաննէս էֆ. Տ. Մելքիսեդեկեան.
ԵՐԶՆԿԱ. Յ. Շեւարշ էֆ.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ. Նազարէթ էֆ. Յ. Խաթմաջլեանց.
ԱԼԱՄՇԻՆ. Եղուարդ էֆ. Մուրատեան.
ԿԻՐԱՍՈՒՆ. Գ. էֆ. Խ. Մարմանեան.
ՈՒՍՏՈՒՄՕ. Սրժ. Տ. Արիստակէս ստաւագ քահանայ Ֆէյզիեան.
ԶՄԻՒՌՆԻԱ. Դրիգոր էֆ. Մաերեան.
ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Խորէն էֆ. Էսկիճեան.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Ս. Եղիազարեան էֆ.
ԵՒԴՈԿԻԱ.
ՔԱՐԲԵՐԴ և ՏԷՐՍԻՄ. Կիրակոս էֆ. Ե Գալանճեան.
ՄՈՒՇ. Յակոբ էֆ. Ծերունեան.
ՎԱՆ.
ԲԵՐԻԱ. Սկրտչ » Խարաճեան.
ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏ. Թովմաս էֆ Թաշճեան.
ԵԳԵՍԻԱ. Գէորգ էֆ. Ոսկերչեան.
ՖՕՓՇԱՆ. Ֆէրհատ » Ս. Ֆէրհատեան.
ՏՓԽԻՍ. Պ. Նիկողայոս Տ. Ղևոնդեան.
ԿԱՂԿԱԹԱ. Պետրոս էֆ. Հէքիմեան.

ԹՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ԻԹԻԹՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ
ԳԱԼԱԹԱ ՆՕՐՕ ԽԱՆ